

CREATIEF FICTIEVERHAAL

VAK: NEDERLANDS • DUUR: 1 LESUUR

DOELSTELLING(EN)

Vakgebonden eindtermen

Spoken

- ET 8* De leerlingen ontwikkelen binnen gepaste communicatiesituaties een bereidheid om:
 - te spreken;
 - algemeen Nederlands te spreken;
 - een kritische houding aan te nemen tegenover hun eigen communicatiegedrag.

Schrijven

- ET 17* De leerlingen ontwikkelen binnen de gepaste situaties een bereidheid om:
 - te schrijven;
 - te reflecteren over hun eigen schrijven;
 - taal, indeling, spelling, handschrift en lay-out te verzorgen.
- ET 20* De leerlingen zijn bereid om op hun niveau:
 - bewust te reflecteren op taalgebruik en taalsysteem.

Algemene doelen en de link met de vakoverschrijdende eindtermen vind je in de handleiding bij dit lessenpakket.

WERKWIJZE

Eerst spelen de leerlingen een spel om tot het thema zwerfvuil te komen. Vervolgens schrijven ze zelf een verhaal, dat voldoet aan de opgegeven criteria, met gekregen materiaal. Daarna evalueren ze elkaars verhaal.

MATERIAAL/MEDIA

Schrijfgerei, papier, afval, checklist

Lesbegin	
Doel: De leerlingen kunnen cognitief nadenken over het ontstaan en het vermijden van zwerfafval.	Materiaal: <ul style="list-style-type: none">- Afval: blikjes, propjes papier, lege zakjes chips, flesjes- Achtergrondinformatie zwerfvuil
Werkvorm en/of organisatie: OLG	Tijd: 5 minuten

De leerlingen spelen het 'Cluedospel'. Vier leerlingen gaan even naar de gang. Ondertussen kiezen de overige leerlingen in de klas een moordplaats, een dader en een moordwapen (zwerfvuil). Dus ze moeten een antwoord hebben op:

- Wie heeft het gedaan?
- Met wat heeft hij/zij het gedaan?
- Waar heeft de moord plaatsgevonden?

In het midden van de klas liggen verschillende stukken zwerfvuil zoals: blikjes, propjes, peuken, flesjes, zakjes,... De leerlingen die naar de gang gaan, kijken goed naar deze voorwerpen want één ervan wordt het moordwapen. De leerlingen in de klas spreken af welk voorwerp het moordwapen is en nemen dit voorwerp weg. Dan spreken ze af wie de moord begaan heeft en waar de moord plaatsvond. Vervolgens komt de eerste detective (leerling uit de gang)

CREATIEF FICTIEVERHAAL

binnen en beeldt iemand van de andere leerlingen uit wie er waarmee en waar vermoord is. Vervolgens komt de tweede detective binnen en beeldt de eerste detective nu uit wat hij te weten is gekomen. Daarna komt de derde detective binnen en vervolgens de vierde. Het is aan de vierde detective om te zeggen wie de moord gepleegd heeft, waar en met welk materiaal de moord gepleegd is. Wanneer de antwoorden juist zijn, hebben de detectives gewonnen. In dit spel worden er enkel gebaren gebruikt, geentaal.

Nu zoom je samen met je leerlingen in op het materiaal waarmee de moord gepleegd is.

- Wat is dit? Waar hoort het? In welke zak? Waar vind je dit nog? Hoe kunnen we het voorkomen? Zo komt het thema 'zwerfvuil' aan bod door een kort spelletje.

Na deze introductie nemen de leerlingen allemaal een stuk zwerfvuil uit de hoop en gaan ze aan hun tafel zitten.

Lesfase 1: het schrijven van een fictief verhaal

Doel:

De leerlingen schrijven een verhaal met een duidelijke mening over zwerfvuil.

Materiaal:

- Pen en papier
- Bijlage 1: afbeeldingen
- Bijlage 2: checklist

Werkvorm en/of organisatie:

Individueel schrijven

Tijd:

40 minuten

De leerlingen krijgen allemaal een verschillend voorwerp toegewezen, dat de leerkracht op straat heeft gevonden. Ze schrijven een fictief verhaal over hoe het voorwerp daar terecht is gekomen (halve pagina). Er zijn vier verschillende vragen waardoor iedereen het verhaal anders benadert.

1. Waar en hoe is het stuk afval geboren?

De leerlingen krijgen ook een afbeelding met een plaats (bijlage 1), dit is de hoofdplaats in hun verhaal.

2. Wat is het leven geweest van het stuk afval? Wat heeft het allemaal meegemaakt? Bedenk twee gebeurtenissen.
3. Hoe is het op de plaats waar het gevonden is, terechtgekomen? Wat is zijn avontuur dus?
4. Wat is zijn toekomst?

Je overloopt samen met de leerlingen de criteria (zie checklist bijlage 2) waaraan het verhaal moet voldoen.

CREATIEF FICTIEVERHAAL

Een **alternatief** kan ook zijn dat de leerlingen:

- een verhaal verzinnen over een stuk zwerfvuil dat ze zelf hebben meegebracht.
- per twee aan deze opdracht werken.

De leerlingen krijgen een checklist (bijlage 2) om na te gaan of hun verhaal aan de voorziene criteria voldoet.

Lesafsluiting	
Doel: De leerlingen kunnen reflecteren over hun ervaring bij het schrijven van een verhaal en kunnen feedback geven op hun medestudenten.	Materiaal: Bijlage 2: checklist
Werkvorm: Reflecteren en evalueren: peer assessment	Tijd: 5 minuten

Na het schrijven van hun verhaal wisselen de leerlingen hun verhalen uit en corrigeren ze elkaar aan de hand van hun checklist. Ze zoeken uit of alle elementen in het gekregen verhaal te vinden zijn. Ze geven ook hun mening over het gelezen verhaal en laten dit weten aan de schrijver van het verhaal.

BIJLAGE 1

AFBEELDINGEN • CREATIEF FICTIEVERHAAL

(Furniture library shelves books, 2007)

(House in the woods at night, 2010)

(OVAM, 2003-2011)

(dtcreations, s.d.)

(chilombiano, s.d.)

(jusben, s.d.)

- Je zorgt voor een leuke inleiding, deze telt maximum vier zinnen.
- Zorg voor een aantal fantasie-elementen in je verhaal: vreemde wezens die zwerfvuil vernietigen, een locatie ver hier vandaan.
- Gebruik bijvoeglijke naamwoorden om je verhaal leuker te maken. Bijvoorbeeld: grote, vieze, reusachtige, piepkleine ...
- Bedenk een originele titel.
- Let op de spelling van de (werk)woorden. Raadpleeg het Groene Boekje als je twijfelt over de spelling van een woord.

BIJLAGE 2

CRITERIA • CREATIEF FICTIEVERHAAL

- Bedenk ook een leuk slot.
- Je verhaal is ongeveer een halve pagina lang.

BIBLIOGRAFIE

- chilombiano. (s.d.). chilombiano_P2252321.JPG. Opgeroepen op mei 4, 2012, van morguefile: <http://morguefile.com/archive/display/159483>
- dtcreations. (sd). IMG_4455. Opgeroepen op s.d., van morguefile: <http://morguefile.com/archive/display/163398>
- Furniture library shelves books. (2007, november 18). Opgeroepen op mei 4, 2012, van clker: <http://www.clker.com/clipart-10581.html>
- House in the woods at night. (2010, januari 3). Opgeroepen op mei 4, 2012, van clker: <http://www.clker.com/clipart-house-in-the-woods-at-night.html>
- jusben. (s.d.). Dsc01339_n.jpg. Opgeroepen op mei 4, 2012, van morguefile: <http://morguefile.com/archive/display/140079>
- OVAM. (s.d.). In de vuilbak. Opgeroepen op mei 4, 2012, van Wat is zwerfvuil: <http://indevuilbak.be/campagne/wat-is-zwerfvuil>
- OVAM. (2003-2011). Op wie rekt u voor een propere bodem? Opgeroepen op mei 4, 2012, van OVAM: <http://www.ovam.be/jahia/Jahia/pid/11>